آیا می توان به مشکل اخذ ویزای پاکستان، حل مناسبی پیدا نمود؟

د ستراتېژیکو او سیمه‌ییزو څېړنو مرکز - کابل

تحلیل CSRS | **شماره:** ۳۵۸

11 عقرب ۱۳۹۹ هـ ش / 1 November 2020

ویبسایت: www.csrskabul.com - www.csrskabul.af

لطفا نظریات و پیشنهادات خود را جهت انکشاف مطالب این نشریه به این آدرس ها با ما شریک سازید:

ایمیل: csrskabul@gmail.com - info@csrskabul.com

لومړی تحلیل

دویم تحلیل

آیا می توان به مشکل اخذ ویزای پاکستان، حل مناسبی پیدا نمود؟

مقام های امنیتی در ولایت شرقی ننگرهار تایید کرده اند که، به روز ۳۰ ماه میزان سال ۱۳۹۹ در استدیوم فوتبال شهر جلال آباد از اثر ازدحام و هجوم مردم برای گرفتن ویزای پاکستان دست کم ۱۱ زن کشته و ۱۲ تن دیگر که اکثر شان زنان بوده اند زخمی شده اند. مسؤلان مسشفاخانه شهر جلال آباد نیز اتنقال اجساد از این رویداد را به این مرکز بهداشتی تایید کرده اند. تأئید شده که در میان زخمی ها سه تن آن مرد هستند. قنسولگری پاکستان در شهر جلال آباد نیز این رویداد را تایید کرده و گفته است که این حادثه 5 کلیلومتر دور از قنسولگری؛ در نتیجه مدیریت نادرست و ازدحام بیش از حد مردم رخ داده است.۱

این در حالی است که از چند روز به این طرف؛ روزانه هزاران نفر برای طی مراحل نمودن اسناد شان و برای بدست آوردن ویزای پاکستان در این ورزشگاه تجمع می نمودند. ویزای پاکستان از ۱۶ مارچ سال ۲۰۲۰م / ۲۶ حوت سال ۱۳۹۸ هـش به دنبال شیوع ویروس کرونا، به شهروندان افغانستان متوقف شده بود اما در تاریخ ۲۰ میزان سال ۱۳۹۹ دوباره روند توزیع آن آغاز نخست در کابل و بعدا در قنسولگری آن کشور در شهر جلال آباد نیز آغاز گردید. بنا بر اعلام شورای ولایتی در شهر مرزی جلال آباد این حادثه زمانی روی داده که بیش از ۳ هزار افغان

[1] https://www.google.com/amp/s/www.bbc.com/persian/afghanistan-5461998.amp

برای دریافت ویزای پاکستان در یک میدان فوتبال در این شهر تجمع کرده بودند.[2] بسیاری از شهروندان افغانستان به خصوص باشندگان ولایات شرقی کشور برای زیارت اقارب، مداوای بیماران، و یا ادامه تحصیل به پاکستان سفر می کنند.

سفارت پاکستان در این اواخر اعلام کرد که برای به میان آوردن سهولت در توزیع ویزا، خدمات توزیع ویزا علاوه بر کابل، در قونسلگری های ننگرهار، قندهار، هرات و مزار شریف نیز خواهد آغاز شد.

این در حالی میباشد که قبلا صدور ویزا برای افغان ها از سفارت پاکستان محدود شده بود، و تنها برای کهن سالان، بیماران و بازرگانان این سهولت به شکل محدود وجود داشت.[3]

اتهامات وجود فساد در توزیع ویزای پاکستان سبب شد امور ابتدایی آن به فعالان مدنی در شهر جلال آباد سپرده شود که این این بخش برای چند روز در استدیوم جلال آباد پیش برده شد، اما در اثر ازدحام بیش از حد و عدم مدیریت درست، این حادثه دلخراش رخ داد.

متقاضیان زیاد و ظرفیت محدود

در افغانستان حضورا چهار قونسلگری پاکستان وجود دارد که مجاز به صدور ویزا مطابق روادید پاکستان هستند و به امور قونسلی غیر از سفارت می پردازند که عبارت اند از: جلال آباد، مزار شریف، قندهار و هرات. سفارت پاکستان حق دارد بدون هر گونه دلیلی درخواست هر ویزا را قبول یا رد کند، که در نوع خود به ویزا های بازدید، تداوی، تحصیل، تجارت و ویزای کار، دسته بندی می شود.[4]

این وضعیت در حالی میباشد که هزاران نفر روزانه به سفارت پاکستان مراجعه می کنند، و علت هم در وضعیت نابسامان کشور ما میباشد که تعداد زیاد متقاضیان ویزا می خواهند برای تداوی و حل مشکلات دیگر شان به پاکستان بروند. بیماران مزمنیکه امکان تداوی ایشان در کشور نمی باشد و یا هم باور شان بر تداوی در داخل

Center for Strategic and Regional Studies (CSRS Kabul)

---

[2] https://af.shafaqna.com/fa/408802

[3] https://www.google.com/amp/s/amp.dw.com/fa-af/

[4] https://www.pakembassykabul.org/fa/%D8%AE%D8%AF%D9%85%D8%AA-%D9%82%

کشور شکل نگرفته است و از لحاظ اقتصادی در حالتی نمی باشند که به کشور های دیگر سفر کنند، مجبورا روز های سخت را سپری می نمایند تا بتوانند ویزای پاکستان را به دست آورده و با قیمت نسبتا نازلتر مریض خود را درین کشور همسایه مداوا کنند.

در طی مصاحبه های تلویزیونی و رادیویی، مراجعان سفارت پاکستان از آن چه که نابسامانی ها در گرفتن ویزه در این سفارت است، شکایت دارند. این شهروندان کسانی را در دور و بر سفارت پاکستان به زمینه سازی برای گرفتن پول از مردم برای بدست آوردن ویزه متهم می سازند و می گویند تا هنگامی که دست دلالان و کمیشن کاران از روند توزیع ویزای این سفارت کوتاه نشود و تمام این پروسه به یک شرکت خصوصی داده نشود، مشکلات دوام خواهد داشت. در میان مراجعان افرادی هم وجود دارند که ویزای پاکستان را بعد از هشت تا ده روز زحمت، توانستند بدست بیآورند.

روند توزیع ویزا قبل از سال ۱۳۹۷ ه ش سفارت پاکستان در کابل به افغان ها در حدود هفت صد ویزا صادر می گردید ولی فعلا این روند توزیع روزانه این رقم به بیش از یک هزار ویزه رسیده است. این در حالیست که سفارت پاکستان همیشه از تنش های که میان دو کشور افغانستان و پاکستان رخ میدهد در صادر نمودن ویزا نیز محدودیت های را وضع می نماید، که اوضاع را در این صورت بازهم بیشتر برای مسوولین بطور خاص برای مردم مشکلات زیادی مواجه میسازند. احمد سعیدی، دیپلومات پیشین افغانستان در پاکستان درین باره میگوید: « پاکستانی ها مجبوریت های مردم افغانستان را می دانند و از اجرا نکردن ویزا برای مردم افغانستان منحیث یک حربه سیاسی استفاده می کنند تا مردم علیه حاکمیت کشور بدبین شوند.»۵

سفارت پاکستان در کابل در ارتباط به حادثه دردناک در شهر جلال آباد ابراز همدردی کرد. چنانچه منصور احمد خان سفیر آن کشور ضمن ابراز تسلیت گفت که در همکاری با مقامات افغانستان روند صدور ویزا بهبود خواهد یافت. وی افزود: ما به سیاست جدید صدور ویزا برای شهروندان افغانستان متعهد هستیم، و تلاش خواهیم کرد تا فرآیند آن تسهیل پیدا کند.۶ کابینهء پاکستان حین سفر عبدالله، عبدالله به آن کشور طرحی را به تصویب رسانیده

[5] https://tolonews.com/fa/afghanistan/%D8%A9%D8%A7%D9%87%D8%AF%D8%B1-

[6] https://parstoday.com/dari/news/afghanistan/-i117326

بود که مطابق آن در ویزای زیارت برای یک سال و ویزای تحصیل مطابق سال های تحصیلی صادر شود. همچنان در مصوبه آمده بود که ویزای مریضان افغان در سرحد اجراء شود و نیازی نیست که آنها به قنسولگری های آن کشور جهت اخذ ویزه مراجعه نمایند. شاهدین عینی میگویند که از سفارت کابل اکنون ویزای یک ساله زیارت صادر می شود اما از باقی سهولت ها تا حال خبری نیست.

آیا راه حل وجود دارد؟

ایجاد سهولت ها در اعطای ویزا از طرف حکومت پاکستان بخشی از مشکلات را حل خواهد ساخت، اما بخش بیشتر مشکلات به عهدهء حکومت و مردم افغانستان می باشد که با این اقدامات ریشه کن نخواهد شد، بیشترین دلایل که مردم به کشور پاکستان مراجعه می کنند و بخاطر آن با مشکل مواجه میشوند؛ فقر، بیکاری و معالجه مریضان میباشد. زمانی که ما در داخل کشور شفاخانه های مجهز، متخصصین کافی و وسایل طبی مدرن داشته باشیم، مردم نیاز به بیرون رفتن از کشور بخاطر معضلات صحی نخواهند داشت.

حکومت افغانستان مسئولیت دارد تا با ایجاد فرصت های کاری؛ جلو رفتن جوانان به کشورهای همسایه غرض کار و غریبی را بگیرند. البته مردم نیز درین راستا مسئولیت دارند و باید درک کنند ضرور نیست که برای تداوی امراض عادی و مشکلات پیش پا افتاده، اینهمه مشکلات را بخاطر گرفتن ویزا و سفر به بیرون ا ز کشور، متحمل شوند. والبته قضیهء اساسی تر بازهم امنیت می باشد. تا وقتیکه حکومت افغانستان و حرکت طالبان روند مذاکرات بین الأفغانی را تسریع نه بخشیده و افغانستان به یک صلح عادلانه و دوامدار دست نیابد، مردم افغانستان به همین شکل محتاج کشور های همسایه خواهند بود.

امکانات اینکه روند اعطای ویزای پاکستان برای افغان ها مدیریت بهتر گردیده و مشکلات آن به حد اقل برسد، وجود دارد. اما به شرطیکه سفارت پاکستان، وزارت داخلهء افغانستان و متقاضیان ویزای پاکستان هرکدام مسئولیت هایی را به عهده گیرند.

Center for Strategic and Regional Studies (CSRS Kabul)

توصیات:

1. سفارت پاکستان در کابل و قونسلگری های آن در ولایات چهارگانه مسئولیت مستقیم توزیع ویزا برای شهروندان افغانستان و تنظیم درست این پروسه را به عهده دارند. وقت آن رسیده که سفارت کشور پاکستان سیستم مناسبی را با در نظر داشت کثرت متقاضیان ویزا براه انداخته جلو رسوایی موجود را بگیرند. دلبدی افغانها در قضیهء اخذ ویزا مستقیماً بر روابط دو کشور تأثیر منفی می گذارد. در شرائطی که مذاکرات صلح در جریان است، هردو کشور همسایه به تحسین روابط دوجانبه نیاز دارند، پاکستان نباید اجازه دهد که بی نظمی در توزیع ویزا به عنوان مانعی در جهت بهبود روابط دو کشور باقی بماند.
2. یکی از راه های تقلیل مشکلات صدور ویزا، زیاد ساختن مدت ویزا و اضافه کردن مدت اقامت در کشور مهمان می باشد که سفارت پاکستان عملاً این پروسه را آغاز نموده و امید است آنرا وسعت دهد. قدم مهمتر می تواند به شکل دخیل ساختن یک شرکت خدماتی تنظیم گردد که چون سفارت ترکیه و سفارت های دیگر مقیم کابل، فی مابین مراجعین و سفارت به عنوان واسطه قرار گرفته و در بدل فیس معین پروسه را طوری تنظیم نماید که نه مقاضیان ویزا به تکلیف شوند و نه هم سفارت و قونسلگری های پاکستان راه شان را در میان ازدحام مراجعین، گم سازند.
3. تاوقت فعال شدن شرکت خدماتی یا ایجاد حل مناسب دیگر، سفارت پاکستان می تواند بخش مهمی از کار؛ یعنی تقدیم درخواست ویزه را به شکل آنلاین تنظیم نماید. طوری که فارم ها مطابق شرائط سفارت به شکل آنلاین خانه پری گردیده، ضمیمهء کاپی پاسپورت و اسناد دیگر، به آدرس سفارت ایمیل گردد. سفارت می تواند درخواست ها را حسب اولویت، زمان بندی نموده، وقت مراجعهء درخواست کننده را تعین و برایش خبر دهد. متقاضی ویزا نیز به نوبهَء خود، نظم را رعایت نموده در روز و ساعت تعین شده به سفارت حضور یابد تا از ضیاع وقت و ازدحام بی مورد جلوگیری به عمل آید.
4. وزارت داخلهء افغانستان باید بخاطر حفظ آبروی مملکت و بخاطر نجات شهروندان از تکالیف طاقت فرسای اخذ ویزای پاکستان، دست دلالان و کمیشه کاران به شمول تنظیم کننده گان آن را ازین پروسه کوتاه

Center for Strategic and Regional Studies (CSRS Kabul)

نماید. این وزارت می تواند در همکاری با سفارت پاکستان، پروسهء اعطای ویزا را به شرکت افغانی یا شرکت مختلط افغانی- پاکستانی قابل اعتماد سرعت بخشیده، در حل این معضله نقش خود را ایفاء نماید.

5. متقاضیان ویزای پاکستان حسب اولویت به چند کتگوری ذیل تقسیم می شوند:

- بیماران صعب العلاج که امکانات تداوی شان در شفاخانه های داخل کشور موجود نمی باشد
- محصلین در پوهنتون های مختلف پاکستان یا متقاضیان تحصیل در آن کشور
- تجار ملی وصنعت کاران که غرض مقاصد تجارتی و اکمالاتی به پاکستان سفر می نمایند
- آنانیکه غرض بازدید از اقارب یا به منظور سیر و سیاحت به خصوص در فصل سرما به پاکستان سفر می نمایند.

سه کتگوری اول؛ شاید ربع متقاضیان ویزای پاکستان را تشکیل ندهند، اما متأسفانه بیشترین تعداد متقاضیان را کتگوری چهارم تشکیل می دهد، درحالیکه این کتگوری نیاز عاجل بخاطر رفتن به پاکستان را ندارد. با در نظر داشت فاجعهء جلال آباد، بهتر است مردم افغانستان و مراجعین محترم سفارت و قونسلگری های پاکستان نیز اولویت ها را در نظر گرفته، بی مورد خود و کارمندان سفارت را به مشکل دچار نسازند.

امیدواریم حادثهء دلخراش شهر جلال آباد درسی باشد برای تمام اطراف ذیدخل و پایانی باشد برای مشکل اخذ ویزای پاکستان که متأسفانه از یک و نیم دهه به این طرف دامن گیر مردم رنج دیدهء افغانستان می باشد.

Center for Strategic and Regional Studies (CSRS Kabul)

افغان سوله؛ پاکستان ته د ګلبدین حکمتیار سفر

په دې وروستیو کې پاکستان ته د افغان سیاستوالو سفرونه د هغه هېواد د رسمي بلنو وروسته زیات شوي دي. په دې لړ کې د روان کال اکتوبر میاشتې په 18 نېټه ښاغلي ګلبدین حکمتیار هم د صدر اعظم عمران خان په بلنه یاد هېواد ته درې ورځنی سفر ترسره کړ. په داسې حال چې د ښاغلي حکمتیار د سفر درې اوونۍ وړاندې د سولې شورا مشر ښاغلی عبدالله، عبدالله په یو رسمي سفر پاکستان ته تللی و. هېواد کې دننه سیاسي څېرو نه مخکې، پاکستان هڅه کړې چې قطر دفتر کې مېشتو طالبانو ته هم پاکستان ته د سفر بلنه ورکړي، چې په دې لړ د اګست په 24 نېټه د ملا عبدالغني برادر په مشرۍ د طالبانو یو هیئت اسلام آباد ته سفر ترسره کړ او له هغې وړاندې د کابل څخه د محمد محقق په ګډون یو شمېر نورو سیاسي څېرو هم د اسلام آباد په بلنه اسلام آباد ته سفرونه ترسره کړي وو.[7]

دا چې پاکستان ته په دې وروستیو کې د افغان سیاسیونو سفرونه ولې زیات شوي، او پر افغان سولې به څه ډول اغېزې ولري په دې تحلیل کې مو پرې شننه کړې.

پاکستان ته د انجینیر حکمتیار سفر؛ یوه لنډه ارزونه

افغانستان لپاره د پاکستان سفیر ښاغلي منصور خان پر وینا د افغان سولې په اړه د خپلمنځي خبرو اترو په لړ کې پاکستان دا پالیسي په لاره اچولې ترڅو د ولسمشر محمد اشرف غني د حکومت ترڅنګ افغان سیاسي مشرانو سره خپلې اړیکې نورې هم نږدې کړي ترڅو بین الافغاني خبرې اترې کامیابې پرمخ ولاړې شي. د پاکستان دې پالیسۍ ته په کتو لومړی د ملا عبدالغني برادر په مشرۍ د طالبانو یو هیئت په رسمي بلنه اسلام آباد ته سفر ترسره کړ. له هغې وروسته د ملي روغې جوړې مشر ډاکتر

[7] https://www.arabnews.pk/node/1753396

Center for Strategic and Regional Studies

عبدالله عبدالله د لومړي وزیر عمران خان په رسمي بلنه یاد هېواد ته سفر درلود. که څه هم تر دې مهاله په خپلمنځي خبرو اترو کې د پام وړ کوم پرمختګ نه لیدل کېږي، خو پاکستان د افغان طالبانو او افغان حکومتي چارواکو کوربتوب پر مهال په افغان سوله، سوداګرۍ او دوه اړخیزو اړیکو پراخولو کې د زیاتې مرستې ډاډ څرګند کړی وو.

ښاغلي ګلبدین حکمتیار چې په اتیایمه میلادي لسیزه کې د روس پر خلاف جهاد کې مهمه ونډه درلوده، او د جهاد په دوران کې یې پاکستان سره ډېرې نږدې اړیکې درلودې. خو د طالبانو د حاکمیت په دوران کې یې اړیکې د یاد هېواد سره سړې شوې، تر دې چې ایران ته کډه شو. د (دیسمبر ۲۰۰۱م) پر افغانستان د امریکې یرغل وروسته؛ د ایران څخه هم ووت او د امریکې اشغال خلاف د طالبانو په خوا ودرېد او په 2016 کال کې یې د ملي یووالي حکومت پر مهال د ولسمشر محمد اشرف غني حکومت سره د سولې هوکړه لیک لاسلیک په ترڅ کې د څو کلنې جلا وطنۍ وروسته کابل ته راغی.[8]

د روان کال اکتوبر په 18 مه نېټه د پاکستان هېواد په رسمي بلنه ښاغلي ګلبدین حکمتیار یاد هېواد ته د درې ورځني سفر په ترڅ کې د لومړي وزیر عمران خان، ولسمشر عارف علوي، ملي اسامبلی او سناء مشرانو (اسد قیصر او صادق سنجرانی) ترڅنګ د بهرنیو چارو وزیر شاه محمود قریشي او یو شمېر نورو سیاسي احزابو مشرانو سره ولیدل.[9] د ګلبدین حکمتیار سفر وړاندې د پاکستان بهرنیو چارو وزارت په خپره کړې اعلامیه کې څرګنده کړې وه چې د سولې په اړه د نظریاتو تبادلې، دوه اړخیزو اړیکو او د خلکو ترمنځ د اړیکو ټینګولو په برخه کې به خبرې وشي.

پاکستان ته د افغان سیاستوالو داسې سفرونه عموماً باید مثبت ارزیابي شي. ځکه، له یوې خوا کولی شي دوه اړخیزې اړیکې ټینګې کړي، او له بله پلوه د سولې پروسه ګړندۍ کولی شي. ښاغلي حکمتیار د خپل سفر په ترڅ کې د (IPS) په نوم یو څېړنیز مرکز کې هم د افغان سولې په اړه وینا ترسره کړه.[10] په ښاغلي حکمتیار باندې د وروستي سفر په ترڅ کې ځینې نیوکې هم ترسره شوې. هغه داچې د ډیپلماتیک عرف په خلاف یې د افغان حکومت په اړه توندې خبرې وکړې او د هند او ایران په اړه یې هم توندې خبرې وکړې او دواړه هېوادونه یې په زغرده د سولې د روان بهیر په مخالفت تورن کړل. حال داچې د سولې سفیر باید د ټولو په وړاندې نرمه لهجه وکاروي او د روغې او جوړې خبرې ترې ووځي. که چېرته افغان سیاستوال د دوو سیالو هېوادونو ترمنځ د یو لوري ملاتړ او پر بل تورونه لګوي، نو بې له دې چې ګاونډي هېوادونه د سولې په وړاندې لاهم حساس شي او په دې لاره کې خنډونه جوړ شي، بله کومه لاسته راوړنه ښایي و نه لري.

---

[8] https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/hekmatyar-in-pakistan-to-further-afghan-peace-process/2011583
[9] https://www.dawn.com/news/1585894/gulbuddin-hekmatyar-says-afghans-consider-pakistan-as-a-second-home
[10] http://www.ips.org.pk/a-talk-by-eng-gulbuddin-hekmatyar/

Center for Strategic and Regional Studies (CSRS) Kabul

پر له پسې سفرونه او پر سوله يې اغېزې

پاکستان ته د ښاغلي حکمتيار او نورو سياستوالو له وروستيو سفرونو دا په ډاګه کېږي چې پاکستان په دې کوښښ کې دی تر څو راتلونکې افغان حکومت سره د اړيکو پراخولو لپاره د افغان سياستوالو ملاتړ له اوس نه خپل کړي او ښايي دا لامل هم وي چې طالبانو ته وښيي چې پاکستان کولای شي د طالبانو پرته د نورو افغان سياستوالو سره هم نږدې اړيکې ولري. د پاکستان د نوې پاليسۍ په لړ کې د ياد هېواد پارلمان مشر اسد قيصر په رسمي بلنه تر حکمتيار وروسته د افغانستان ولسي جرګې مشر مير رحمان رحماني په مشرۍ 17 کسيزه هيئت د اکتوبر په 23 نېټه اسلام آباد ته ولاړ.[1] د افغانستان او پاکستان د پانګونې دوه ورځنۍ غونډې ته چې د ولسي جرګې مشر سفر په ترځ کې ترسره شوې، لومړي وزير عمران خان په ډاګه کړې چې پاکستان سره دا اندېښنه شته چې هند به افغان خاوره د پاکستان پر خلاف وکاروي. د لومړي وزير دې څرګندونو ته په کتو، ښايي پاکستان به په افغان سوله کې هغسې رول ونشی لوبولی، په کوم ډول چې ددې هېواد چارواکي يې په اړه څرګندونې کوي. د هغې لامل ښايي دا وي چې طالبان د پخوا په نسبت د پاکستان له فشار او اغېز څخه په کافي واټن کې دي. په همدې پار پاکستان نه يوازې له افغان حکومت بلکې د حکومت مخالفو سياستوالو سره نږدې اړيکو جوړولو هڅې ګړندۍ کړې دي تر څو له يوې خوا پر طالبانو فشار وارد کړي او له بلې خوا د افغان سياستوالو څخه په ګټې اخيستنې، د افغان حکومت پام دې ته واړوي څو د سولې نه وروسته افغانستان کې د ياد هېواد ګټې خوندي وساتي.

ښاغلی حکمتيار د افغان سولې په اړه د لنډ مهالي حکومت پلوي کوي. د نوموړي په اند له اوربند مخکې دې لنډ مهالی حکومت رامنځ ته شي ترڅو اوربند پلي شي ځکه طالبان نه غواړي له اوسني حکومت سره کار ترسره کړي. دا په داسې حال کې ده چې د طالبانو او افغان حکومت پلاوي په دوحه کې لاهم د بين الافغاني خبرو اترو پيل کېدو لپاره په طرز العملونو کار کوي چې د تمې خلاف يې يو نيم مياشت وخت يې ونيو. ښاغلی حکمتيار بيا په دې هڅه کې دی ترڅو د حکومتي پلاوي پرته د سياسي– جهادي احزابو په راغونډولو سره له طالبانو سره مخامخ خبرې پيل کړي هغه څه چې ترسره کېدل يې ناشونې ښکاري او د کېدو په صورت کې هم له طالبانو سره په داخل کې د سولې لپاره د ملي اجماع هڅی تر پوښتنې لاندې راولي. په هېواد کې د تېرو ولسمشريزو ټاکنو ترسره کېدو وړاندې يو شمېر نورو سياستوالو هم د لنډ مهالي حکومت رامنځ ته کېدو په اړه غوښتنې کولې. خو د ولسمشريزو ټاکنو ترسره کېدو سره د لنډ مهالي حکومت رامنځ ته کېدو غوښتنې تتې شوې.

د سيمې ځينې هېوادونه د لکه ايران او هند چې د اوسني حکومت ملاتړي دي، هڅه کوي ترڅو اوسنی حکومت خپله موده پوره کړي هغه څه چې ښايي د پاکستان لپاره په زړه پوری نه وي. بلخوا د افغان

[11] https://www.pakistantoday.com.pk/2020/10/22/afghan-parliamentary-delegation-due-in-islamabad-on-friday/

Center for Strategic and Regional Studies (CSRS Kabul)

سولې په اړه د امریکا او پاکستان وروستیو هڅو د پخواني ولسمشر حامد کرزي خاموشي ماته کړې. د نوموړي په آند افغان سولې په اړه هره پټه معامله افغانانو ته د نه منلو وړ ګڼلې ده.

په همدې خاطر دا هم اړینه ده ترڅو افغان سیاسیون او د سولې فعالین، افغان خاوره د هند او پاکستان د سیالیو له ډګر څخه وساتي او د سولې په دې نازک حالت کې داسې ډول څرګندونې ترسره نه کړي چې افغان سوله ترې په منفي توګه اغېزمنه شي.

پاکستان او نورو ګاونډي هېوادونو ته د افغان سیاستوالو سفرونه کولی شي دوه اړخیزه اړیکو ټینګولو او افغان سولې پروسې ګړندۍ کولو کې مرسته وکړي، خو په دې شرط چې سیمه ییزې سیالۍ په نظر کې ونیول شي او د افغانستان ملي ګټې او د سولې ټینګښت یې اساسي موخه وي.

د ستراتېژیکو او سیمه‌ییزو څېړنو مرکزیو غیر انتفاعي، غیر حکومتي او خپلواک ارګان دی، چې په ۱۳۸۸ هـ ش کال کې تأسیس شوی دی. مرکز د خپلو بې‌پرې او کره څېړنو او رغنده خبرو له لارې په افغانستان او سیمه کې د پالیسیو ارزولو او د هغو د پراختیا لپاره فعالیت کوي. د مرکز یوه موخه دا هم ده چې د نویو څېړنو او پالیسیو تر منځ داسې ارتباط قایم شي چې په پایله کې د هېواد په کچه ټولې پالیسۍ په مطالعې ولاړو اکاډیمیکو اصولو برابرې شي.

www.csrskabul.com